

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **R. K. J.**, zast. Mgr. Stanislavem Servusem, LL.M., advokátem, se sídlem Pobřežní 394/12, Praha 8, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,** se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 Ad 5/2011 - 35,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 Ad 5/2011 - 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím rozhodčího orgánu žalované ze dne 15. 12. 2010, č. j. 9334/10/EK, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, Krajské pobočky pro Ústecký kraj, Územního pracoviště Chomutov, ze dne 11. 5. 2010, č. j. 105/10, jímž byla žalobkyni podle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 592/1992 Sb."), uložena povinnost zaplatit penále ve výši 12 519 Kč.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 Ad 5/2011 - 35, byla žaloba podaná proti rozhodnutí žalované o odvolání odmítnuta jako opožděná. Soud uvedl, že při doručování tohoto rozhodnutí nebyla žalobkyně zastižena a dne 12. 1. 2011 jí byla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky a poučení o právních důsledcích nevyzvednutí písemnosti. Téhož dne byla písemnost uložena a připravena k vyzvednutí na poště. Žalobkyně převzala rozhodnutí osobně dne 27. 1. 2011. Soud citoval ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), podle něhož nevyzvedne-li si adresát uložené písemnosti písemnost do deseti dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, považuje se písemnost za doručenou posledním

dnem této lhůty. Dospěl přitom k závěru, že za den, kdy bylo žalobkyni rozhodnutí doručeno, je třeba považovat pondělí dne 24. 1. 2011, neboť desátý den lhůty by připadl na sobotu dne 22. 1. 2011, a proto v souladu s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu byl posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.

Soud dále uvedl, že podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Dnem, který určil počátek běhu lhůty pro podání žaloby, bylo v projednávané věci pondělí dne 24. 1. 2011, kdy došlo k fikci doručení rozhodnutí, a jelikož se jednalo o lhůtu dvouměsíční, posledním dnem lhůty pro podání včasné žaloby byl čtvrtek dne 24. 3. 2011. Žalobkyně však předala žalobu k poštovní přepravě až dne 27. 3. 2011, tedy po marném uplynutí lhůty pro podání žaloby, která skončila již dne 24. 3. 2011. Proto Městský soud v Praze podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl žalobu jako opožděně podanou.

Ve včasné kasační stížnosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka") namítla, že zásilku obsahující předmětné rozhodnutí osobně převzala dne 27. 1. 2011. V poučení, které stěžovatelka obdržela od držitele poštovní licence, bylo uvedeno, že poslední den zákonné lhůty končí dne 27. 1. 2011, s tím, že pokud nebude zásilka vyzvednuta nejpozději dne 27. 1. 2011, bude následujícího dne vrácena žalovanému. Jelikož si stěžovatelka zásilku v souladu s poučením řádně převzala dne 27. 1. 2011, začala běžet lhůta pro podání žaloby až ode dne 28. 1. 2011. Podle stěžovatelky nelze případný nesprávný postup, jímž jí byl poslední den lhůty stanoven na den 27. 1. 2011, přičítat k její tíži. Ustanovený zástupce stěžovatelky v doplnění kasační stížnosti namítl, že soud nesprávně vycházel z obecné právní úpravy, tedy z § 24 odst. 1 správního řádu. Zákon č. 592/1992 Sb. však obsahuje vlastní úpravu doručování písemností, kdy podle § 26d odst. 3 věty druhé zákona nastává fikce doručení písemností doručovaných podle tohoto zákona až patnáctým dnem úložní lhůty. Soud měl tedy aplikovat speciální právní úpravu a neměl vycházet z toho, že fikce doručení žalobou napadeného rozhodnutí nastala již desátým dnem úložní lhůty. Úložní lhůta začala v souzené věci běžet dne 12. 1. 2011 a měla skončit dne 27. 1. 2011, přičemž fikce doručení vůbec nenastala, neboť stěžovatelka si písemnost téhož dne osobně u držitele poštovní licence převzala. Podala-li pak stěžovatelka zásilku obsahující žalobu k poštovní přepravě dne 27. 3. 2011, učinila tak ve dvouměsíční lhůtě pro podání žaloby, a žalobu je tedy třeba pokládat za včasnou. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 Ad 5/2011 - 35, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovila přesvědčení, že podle § 26d zákona č. 592/1992 Sb. jsou doručovány písemnosti, jimiž se plátci pojistného oznamují skutečnosti významné pro plnění jeho povinností, s výjimkou písemností doručovaných ve správním řízení. Žalovaná odkázala na § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 48/1997 Sb."), jenž stanoví aplikaci obecných předpisů o správním řízení též na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech dlužného pojistného a penále, s výjimkou doručování veřejnou vyhláškou, jejíž speciální úpravu obsahuje § 53b zákona č. 48/1997 Sb. Pro doručování předmětné písemnosti měly být tedy použity obecné předpisy o správním řízení a mělo být aplikováno ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu. Žalovaná se

tedy ztotožnila s právním názorem Městského soudu v Praze o opožděnosti podané žaloby.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že je naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a kasační stížnost je tedy důvodná.

V souzené věci je spornou otázka, zda pro doručování žalobou napadeného rozhodnutí vydaného podle zákona č. 592/1992 Sb., mělo být aplikováno obecné ustanovení o doručování podle § 24 odst. 1 správního řádu nebo ustanovení § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb. Podle § 24 odst. 1 správního řádu *jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.* Podle § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb. *nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručování zdržuje, uloží ten, kdo písemnost doručuje, písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u místně příslušné organizační jednotky zdravotní pojišťovny, jejíž písemnost má být doručena, a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do patnácti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.* V souzené věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustanovení o doručování písemnosti podle § 26d odst. 3 zákona 592/1992 Sb. je třeba považovat za *lex specialis* ve vztahu k obecné úpravě doručování podle § 24 odst. 1 správního řádu, přičemž *lex specialis derogat legi generali*, tedy speciální zákon se použije namísto zákona obecného. V souzené věci bylo rozhodováno o uložení povinnosti žalobkyni zaplatit penále za dlužné pojistné ve výši 12 519 Kč podle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. Bylo tedy rozhodováno podle zákona č. 592/1992 Sb., a tudíž bylo rozhodnutí stěžovatelce doručováno v souladu s úpravou doručování obsaženou v tomto zákoně.

Podle § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., na který poukázala žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti, se skutečně na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se penále vztahují obecné předpisy o správním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak. Nicméně uložení povinnost zaplatit penále představuje skutečnost, s níž zákon č. 592/1992 Sb. spojuje právní důsledky k tíži plátce pojistného, a proto se podle jeho § 26d odst. 2 tato skutečnost oznamuje plátci pojistného doručením písemnosti do vlastních rukou. Způsob toho doručování je pak upraven v § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb., který stanovuje patnáctidenní úložní lhůtu. Zákon č. 592/1992 Sb. tedy obsahuje vlastní úpravu doručování písemností do vlastních rukou, a proto jeho ustanovení § 26d je tedy ve vztahu speciality i vůči § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb.

Městský soud v Praze tedy pochybil, pokud dospěl k závěru, že v souzené věci byla úložní lhůta desetidenní podle § 24 odst. 1 správního řádu, neboť v daném případě měl aplikovat speciální ustanovení o doručování obsažené v § 26d zákona č. 592/1992 Sb. Pokud si tedy stěžovatelka napadené rozhodnutí převzala v poslední den úložní lhůty dne 27. 1. 2011 a toto rozhodnutí bylo v souladu s § 26d odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb. stěžovatelce řádně doručeno dne 27. 1. 2011, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí podaná k poštovní přepravě dne 27. 3. 2011 žalobou včasnou ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Nebyl tedy dán důvod k odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 Ad 5/2011 - 35, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je Městský soud v Praze podle odstavce čtvrtého stejného ustanovení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. O nákladech řízení o kasační stížnosti, včetně odměny soudem ustanoveného advokáta, rozhodne podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. Městský soud v Praze v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu